УДК 378.1

ПРОБЛЕМИ ТА ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Кудрявцев В.М., к.е.н., доцент
Барановський В.В., аспірант
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Економічна освіта набуває особливого значення в сучасному світі, що характеризується швидкою глобальною цифровізацією. Уміння розуміти економічні процеси, аналізувати і прогнозувати економічні тенденції стає необхідним не тільки для фахівців в галузі економіки, а й для широкого кола громадян, які бажають успішно адаптуватися до нової реальності.

Сучасний рівень розвитку економічної освіти вимагає переосмислення традиційних підходів до навчання. Викладання економічних дисциплін має бути спрямовано не тільки на передачу теоретичних знань, але й на розвиток критичного мислення, аналітичних здібностей, навичок прийняття рішень і вмінь застосовувати отримані знання в практичній діяльності. Важливим аспектом є формування у студентів розуміння етичних норм і принципів ведення бізнесу, соціальної відповідальності та сталого розвитку.

В умовах глобальної цифровізації економічна освіта стикається з безліччю серйозних проблем і завдань, що вимагають невідкладного вирішення:

- швидке застарівання знань: необхідність постійного оновлення навчальних програм і змісту курсів через динамічні зміни в економічному середовищі та технологіях.

- недостатня практична орієнтація: розрив між теоретичними знаннями, отриманими у виші, та вимогами реальної економіки.
- нестача кваліфікованих викладачів: бракує викладачів з досвідом ведення бізнесу та знанням сучасних освітніх технологій.
- недостатній розвиток цифрової грамотності: необхідність підвищення цифрової грамотності учнів і вчителів для ефективного використання сучасних освітніх технологій.
- етичні проблеми: готує студентів до вирішення складних етичних дилем, що виникають в умовах глобальної конкуренції та цифрової економіки.
- цифрові технології мають істотний вплив на процес викладання економічних дисциплін, відкривають нові можливості підвищення його ефективності та доступності. Ключові сфери впливу:
- онлайн-освіта та дистанційне навчання: доступ до якісної економічної освіти для широкої аудиторії незалежно від місця проживання та часу.
- використання інтерактивних освітніх ресурсів: електронних підручників, мультимедійних презентацій, відеолекцій, онлайн-симуляцій та інших інтерактивних інструментів, що підвищують залученість студентів до освітнього процесу.
- автоматизація перевірки знань: використання автоматизованих систем тестування та перевірки завдань, що дозволяють викладачам зосередитися на індивідуальній роботі зі студентами.
- аналітика великих даних в освіті: використання даних про успішність учнів для виявлення проблемних областей і розробки індивідуальних шляхів навчання.
- розвиток цифрових компетенцій: формування у студентів навичок роботи з сучасними економічними програмами, базами даних і аналітичними інструментами.

Для вдосконалення економічної освіти в умовах глобальної цифровізації необхідний багатоаспектний підхід, що включає усвідомлення проблем і завдань, що виникають в контексті економічної освіти, модифікацію педагогічних основ, а також активну інтеграцію сучасних методів і технологій навчання. Інвестиції в цифрову грамотність, перекваліфікацію вчителів і переробку навчальних програм мають важливе значення для створення кваліфікованого і конкурентоспроможного середовища трудових ресурсів, здатних принести користь економіці в цифрову епоху.

Цифровізація всього світу тягне за собою кардинальні нововведення в сектор зайнятості. Вона культивує сучасні професії, що висувають вимоги різних знань і навичок. Роботизація та автоматизація технологічних операцій знижують потребу в ручній праці, одночасно збільшуючи попит на фахівців з творчим підходом, технічними навичками, аналітичним мисленням і знаннями цифрових технологій.

Навчання економіці значною мірою допомагає студентам у їх подальшому професійному розвитку, оскільки сприяє формуванню економічного світогляду і дає перспективу аналізувати та прогнозувати тенденції в економічній сфері. Цей тип освіти також розвиває фінансові знання особистості, необхідні для контролю особистих фінансів і прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень. До того ж, економічна освіта формує навички підприємництва і відкриває студентам можливість генерувати новаторські думки і створювати бізнес-стратегії, а також оцінювати передбачувані небезпеки і приймати обдумані рішення. В кінцевому рахунку, воно сприяє швидкій адаптації, що дозволяє своєчасно реагувати на зміни на ринку праці. Для вдосконалення якості економічної освіти необхідно використовувати практико-орієнтовані підходи, сучасні технології та інтерактивні методи навчання.

У світлі сучасних тенденцій на ринку праці, студентам економічних спеціальностей необхідно розвивати такі ключові компетенції:

Сучасний світ демонструє зростаючу цифровізацію освітньої діяльності. Методологія викладання змінюється під платформи та інструменти, дозволяючи кожному студенту створити індивідуальний освітній маршрут. Для підвищення інтересу та залученості все частіше застосовуються елементи гейміфікації. Аналіз виконаних завдань сприяє виявленню проблемних зон та модернізації контрольних робіт. Віртуальна та доповнена реальність охоплюють освітній простір, що допомагає студентам легше розуміти складні теми. Також штучний інтелект замінив частину роботи викладача, таку як перевірка робіт і відповіді на питання, генеруючи інтелектуальних тьюторів і персоналізованих помічників у навчальному процесі.

Поряд із суттєвими перевагами, інтеграція технологій цифровізації в процес освіти тягне за собою різні потенційні проблеми.

Цифровий розрив може виникнути через нерівний доступ до сучасних технологій і мережевих ресурсів серед учнів з малозабезпечених сімей і віддалених районів. Нераціональне використання цифрових інструментів може призвести до примітивізму в системі освіти і, як наслідок, до зниження рівня професійної освіти. Особливо важливо захищати персональні дані студентів від несанкціонованого доступу та неправомірного використання. Крім того, надмірне захоплення цифровими технологіями може негативно позначитися на розвитку комунікативних навичок та критичного мислення студентів.

Порівняння сучасних тенденцій і підходів освітнього процесу та навчання в секторі фінансових послуг демонструє, що для поліпшення якості освіти слід розглядати переваги технологій цифровізації та стрімко розробляти нові інструменти. Необхідно усвідомлювати, з якими викликами стикається економіка сьогодні. До них відносяться оновлення

неактуальних навчальних програм, перекваліфікація педагогів для роботи в епоху цифрових технологій і забезпечення рівноправного доступу учнів до високоякісної економічної освіти.

Дане дослідження відображає, як економічна освіта відіграє ключову роль у підготовці студентів до ринку праці та вдосконаленні знань, умінь, навичок і здібностей, які є невід'ємними для кар'єрного зростання. Сюди входять критичне мислення, аналіз, обробка великих масивів даних і застосування ділових знань.

В умовах трансформації цифрової економіки перспектива зростання економічної освіти обумовлюється поширеним використанням технологій цифровізації. Акцент слід зробити на створенні індивідуальних маршрутів освіти, застосуванні онлайн-ресурсів і матеріалів, а також формуванні навичок з використанням цифрових інструментів. Незважаючи на це, необхідно також розуміти наслідки цифровізації, до яких відносяться підвищена залежність від технологій і зниження критичного мислення.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що необхідно оптимізувати економічну освіту відповідно до вимог цифровізації, перетворивши її на більш продуктивний, дієвий і продуктивний вид навчання. Дотримуючись цих принципів, можна підготувати працівників, які будуть досягати успіху на динамічно мінливому ринку робочої сили та сприяти економічному зростанню в епоху цифровізації. Майбутні дослідження в даному секторі повинні бути зосереджені на розробці конкретних методів та інструментів для реалізації принципів, а також на детальному вивченні їх застосування в навчальній програмі.